

RISTIKKO- AKATEMIA

www.ristikkoakatemia.fi

Vastaavuussuhteita

Vanha tarina kertoo yhden isäni siskoista kiikuttaneen kerran kotiin niin kehnon koulutodistuksen, että vaara ikävästä vieraasta, Koivuniemen herrasta, oli antanut aiheen hivuttautua pikku hiljaa lähemmäs ulko-ovea. Ohdakkeisen opintien tallaja oli puolustautunut toteamalla, ettei se todistus nyt niin kamalan huono ole – onhan siinä sentään yksi kuutonenkin.

En voi elvistellä koulumenestykselläni minäkään. Musiikki ja matematiikka kuitenkin antoivat ymmärtää, että ehkä ylisakaristani sittenkin saattaisi löytyä hitunen älyllistä elämää. Ja muuten – kuulin jo aikoja sitten, että nuo kaksi korreloivat hyvin keskenään eli ovat läheisessä vastaavuussuhteessa toisiinsa nähden.

Kun laadintakärpänen sitten myöhemmin puraisi minua, rupesin miettimään, voisiko ristikonlehdellä olla jokin ulottuvuus matematiikkaan ja musiikkiin. Konsultoin isoja poikia kylillä – nuo velikullat kun tietävät kaikesta kaiken. Ja löytyihän näiltä vanhoilta veikoilta päreentynekää tätäkin pimeää porstuaa valaisemaan.

MUSIIKKI perustuu usein matemaattisiin rakenteisiin. Rytmit, tahtilajit ja sävelkulut noudattavat laskennallisia kaavoja. Mm. sävelten välimatkat (intervallit) ja harmoniat voidaan selittää numeerisesti.

MATEMATIIKKA puolestaan kehittää abs-

traktia ajattelua ja rakenteiden hahmotamista, mikä voi auttaa myös musiikillisessa analyysissä ja luomisessa. Useat tutkimukset osoittavatkin yhteyksiä matemaattisten taitojen ja musiikillisen kyvykkyyden välillä.

LAATIMINEN vaatii sekä luovuutta että loogista rakennetta: sanat on asetettava niin, että ne risteävät toistensa kanssa järkevästi ja täsmällisesti. Tämä edellyttää matemaattisen järjestyksen kaltaista tarkkuutta, mutta myös kielellistä leikkimielisyyttä, joka muistuttaa sävellystyötä.

Tutkimuksissa kuuluu havaitun, että ihmiset, jotka ovat taitavia yhdessä näistä alueista, saattavat menestyä myös muissa. Tämä ei johdu suorasta syy-seuraussuhteesta, vaan todennäköisesti siitä, että kaikkien taustalla vaikuttavat samat älylliset prosessit ja taipumukset – esimerkiksi analyyttinen ajattelu, kaavojen tunnistaminen ja säännönmukaisuuksien etsiminen.

Lopputulema on, että kaikki kolme voivat korreloida keskenään, sillä ne vaativat samankaltaisia kognitiivisia taitoja, kuten loogista päättelyä, hahmotuskykyä, kuvioiden tunnistamista ja luovaa ongelmanratkaisua.

Näin siis meidän kylän pojat – heiltähän tämä käy. Entä jättivätkö Uno Cygnaeuksen pusaamat sivistyksen portaat pienelle kapuajalleen kipeätkin traumat? Vielä mitä! Tätini kaappasi aikanaan puolisoseen erään kansakoulunopettajan ja eli tämän kanssa ikionnellisena elämänsä loppuun saakka. Sen pituinen se.

Kalle Pertola
kalle.pertola@ristikkoakatemia.fi

Lähetthäkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi